

Praha 22.12.2005

63

Pracovníci ve zdravotnictví k 31.12.2004

Health care workers as of 31.12.2004

Souhrn

Ve zdravotnictví ČR pracovalo koncem roku 2004 celkem 241 983 osob (přepočtený počet), z toho v nestátních zdravotnických zařízeních 3/4 osob. V lůžkových zařízeních působilo 60 % všech pracovníků, v samostatných zařízeních ambulantní péče 26 %. Dále je uveden přehled pracovníků v rozdělení podle kategorií (zákon č. 95/2004 Sb. a č. 96/2004 Sb.), podle druhů zařízení, zřizovatelů a rezortů.

Summary

The total number of persons working in health care in the CR by the end of 2004 was 241 983 (WTE), incl. employees on payroll, employers and contractual workers. Ca. 1/4 of them worked in state health establishments and 3/4 in non-state establishments (of whom 61 % in private establishments). 60 % of the total number worked in bed establishments and 26 % in independent out-patient establishments. The survey of personnel distribution is divided by categories (Act no, 95/2004 and 96/2004), by types of health establishments, their founders and by government Sectors.

Ve vykazování pracovníků ve zdravotnictví došlo v roce 2004 k podstatným změnám v souvislosti s přijetím zákonů, týkajících se pracovníků ve zdravotnictví a jejich členění do kategorií.

Prvním zákonem je zákon č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta.

Druhým zákonem je zákon č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). Podle tohoto zákona o nelékařských zdravotnických povoláních jsou kategorie pracovníků ve zdravotnictví sledovány v daleko podrobnějším členění, než tomu bylo na základě vyhlášky č. 77/1981 Sb., o zdravotnických pracovnících a jiných odborných pracovnících ve zdravotnictví, podle které byli pracovníci zařazeni do kategorií až do roku 2003.

Zákon č. 96/2004 Sb. rozděluje pracovníky nelékařských zdravotnických povolání podle získávání způsobilosti zdravotnického pracovníka na zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné způsobilosti (ZPBD), zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu po získání odborné a specializované způsobilosti (ZPSZ), zdravotnické pracovníky způsobilé k výkonu zdravotnického povolání pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD) a jiné odborné pracovníky (JOP).

Proto lze srovnávat s předchozím rokem pouze některé kategorie pracovníků - lékaře, zubní lékaře, farmaceuty, pedagogické pracovníky, technicko - hospodářské pracovníky a dělníky a provozní pracovníky, souhrnně odborné pracovníky ve zdravotnictví.

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR (přepočtený počet)

Kategorie		2003		2004		Index 2004/2003
		přepočtený počet	struktura v %	přepočtený počet	struktura v %	
Pracovníci celkem		241 144	100,00	241 983	100,00	100,35
Odborní pracovníci ve zdravotnictví		192 425	79,80	193 363	79,91	100,49
z toho	lékaři	35 330	14,65	35 536	14,69	100,58
	zubní lékaři	6 471	2,68	6 540	2,70	101,07
	farmaceuti	5 365	2,22	5 548	2,29	103,41
Učitelé		326	0,14	422	0,17	129,45
Vychovatelé		58	0,02	92	0,04	158,62
Technicko-hospodářští pracovníci		17 825	7,39	18 313	7,57	102,74
Dělníci a provozní pracovníci		30 509	12,65	29 793	12,31	97,65

V České republice pracovalo koncem roku 2004 ve zdravotnictví celkem 241 983 osob (přepočtený počet) - tj. evidenční počet zaměstnanců, počet zaměstnavatelů a smluvních pracovníků, z toho v rezortu zdravotnictví pracovalo 97,7 %. Zaměstnanci v evidenčním počtu a zaměstnavatelé představovali 98,4 % z celkového počtu pracovníků ve zdravotnictví, tj. 238 132 osob, z toho 4/5 tvořily ženy. Zbytek představují smluvní pracovníci, kteří se do počtu pracovníků ve zdravotnictví započítávají od roku 2002.

K 31.12.2004 pracovalo ve zdravotnických zařízeních 3 850 smluvních pracovníků (přepočtený počet). Smluvní pracovníci jsou ti, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení a nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců a počtu zaměstnavatelů. Jsou to pracovníci pracující na dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, pracovníci dočasně přidělení k výkonu práce do jiné organizace - stáže, pracovníci pracující na smlouvy dle občanského nebo obchodního zákoníku a jako spolupracující rodinní příslušníci. Z celkového počtu smluvních pracovníků byli nejvíce zastoupeni lékaři a zubní lékaři 44,3 % a všeobecné sestry a porodní asistentky 23,2 %.

Pracovníci ve zdravotnických zařízeních ostatních rezortů (obraný, vnitra a spravedlnosti) se podíleli na celkovém počtu pracovníků ve zdravotnictví 2,3 % (5 460 osob - přepočtený počet). Lékaři a zubní lékaři se podíleli téměř 18 % a všeobecné sestry a porodní asistentky necelými 37 %.

V posledních letech nedochází v úhrnném počtu pracovníků ve zdravotnictví k výraznějším změnám. V roce 2004 byl nárůst pracovníků minimální necelé 0,4 %.

Významný pohyb pracovníků ve zdravotnictví nastal během roku 2004 mezi jednotlivými zřizovateli, v důsledku převodu některých nemocnic v působnosti kraje, obce či města na obchodní společnosti. Tím se výrazně posílil privátní sektor.

Ve státních zdravotnických zařízeních, kde zřizovatelem je Ministerstvo zdravotnictví a ostatní centrální orgány, koncem roku 2004 pracovala 1/4 pracovníků ve zdravotnictví,

v nestátních zdravotnických zařízeních, jejichž zřizovatelem je kraj, obec a město, fyzická osoba, církev, jiná právnická osoba, 3/4 pracovníků.

V rámci nestátních zdravotnických zařízení představovali pracovníci privátních zařízení (zřizovatel fyzická osoba, církev, jiná právnická osoba) 61 %, což je nárůst proti roku 2003 o více než 6 %.

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR (přepočtený počet) - rozdělení podle zřizovatelů

Zřizovatel	Rok		Struktura v %		Index 2004/2003
	2003	2004	2003	2004	
Ministerstvo zdravotnictví	59 308	59 506	24,59	24,59	100,33
Kraj	66 263	56 460	27,48	23,33	85,21
Obec, město	13 122	12 150	5,44	5,02	92,59
Fyzická osoba	54 232	53 762	22,49	22,22	99,13
Církev	1 796	1 927	0,74	0,80	107,29
Jiná právnická osoba	40 891	52 718	16,96	21,79	128,92
Ostatní centrální orgány	5 532	5 460	2,29	2,26	98,70
Celkem	241 144	241 983	100,00	100,00	100,35

V lůžkových zařízeních včetně lázní pracovalo koncem roku 145 357 pracovníků, což představuje 60 % všech pracovníků ve zdravotnictví, v samostatných zařízeních ambulantní péče pracovalo 26 % všech pracovníků ve zdravotnictví. Nejvíce z celkového počtu 42 076 lékařů a zubních lékařů působilo v samostatných zařízeních ambulantní péče, téměř 53 %, a v lůžkových zařízeních přes 44 %.

Krajské hygienické stanice (KHS) jsou od 1.1.2003 podle zákona č. 258/2000 Sb. správními úřady. Všichni odborní pracovníci jsou vykazováni jako úředníci státní správy a podle zákona č. 96/2004 Sb., jsou zařazeni v kategorii jiní odborní pracovníci (JOP). Další kategorie pracovníků, které zařízení KHS vykazují, jsou technicko-hospodářští pracovníci, dělníci a provozní pracovníci.

Zdrojem dat pro tuto aktuální informaci je výkaz E (MZ) 4-01 Roční výkaz o zaměstnavatelích, evidenčním počtu zaměstnanců a smluvních pracovnících.

Vypracovala: Ing. Eliška Mašková

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR k 31.12.2004 (přepočtený počet)

Kategorie pracovníků ve zdravotnictví	Pracovníci ve zdravotnictví (přepočtený počet)	z toho			
		v nemocnicích	v samostatných ambulancích a v ambulantních zařízeních	v lázních	
Lékaři	35 536,18	16 798,38	15 865,73	360,12	
Zubní lékaři	6 539,53	242,39	6 289,24	1,00	
Farmaceuti	5 547,94	49,39	21,69	0,00	
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí	všeobecná sestra § 5	79 248,91	46 930,85	21 780,82	1 194,46
	z ř.14 dětská sestra	8 844,49	4 951,10	2 301,18	154,20
	porodní asistentka § 6	3 991,78	2 832,31	1 140,87	1,00
	celkem všeobecné sestry a porod.asist. (§ 5 a § 6)	83 240,69	49 763,16	22 921,69	1 195,46
	ergoterapeut § 7	537,65	297,18	70,20	21,50
	radiologický asistent § 8	3 043,12	2 252,17	739,25	3,37
	zdravotní laborant § 9	7 271,78	4 799,67	1 632,89	36,48
	zdravotně sociální pracovník § 10	364,33	153,88	51,03	1,00
	optometrista § 11	32,40	2,00	30,40	0,00
	ortoptista § 12	31,41	10,88	17,03	0,00
	asistent ochrany veř.zdraví § 13	164,61	31,19	12,89	0,67
	ortotik-protetik § 14	39,78	0,00	37,78	0,00
	nutriční terapeut § 15	617,16	481,79	7,72	54,36
	zubní technik § 16	4 376,60	105,53	4 261,79	0,00
	dentální hygienistka § 17	134,58	1,60	132,98	0,00
	zdravotnický záchranář § 18	1 209,99	24,00	15,00	0,00
	farmaceutický asistent § 19	4 791,90	64,95	18,20	0,00
	biomedicínský technik § 20	145,43	71,06	2,40	0,40
	radiologický technik § 21	136,66	91,68	38,38	0,80
	celkem (§ 7 až § 21)	22 897,40	8 387,58	7 067,94	118,58
	úhrnem (§ 5 až § 21)	106 138,09	58 150,74	29 989,63	1 314,04
Zdravotní pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí	psycholog a klinický psycholog § 22	700,23	142,02	403,91	3,38
	klinický logoped § 23	332,08	34,55	281,46	2,00
	fyzioterapeut § 24	6 379,16	2 138,91	2 937,22	663,94
	radiologický fyzik § 25	90,24	68,49	19,75	1,00
	odb.prac. v laborat.metodách a v přípravě léčivých přípravků § 26	1 077,14	471,89	216,43	0,34
	biomedicínský inženýr § 27	198,94	162,91	21,27	0,00
	odbor.prac. v ochr.veř.zdraví § 28	209,50	12,27	2,10	2,00
	celkem (§ 22 až § 28)	8 987,29	3 031,04	3 882,14	672,66

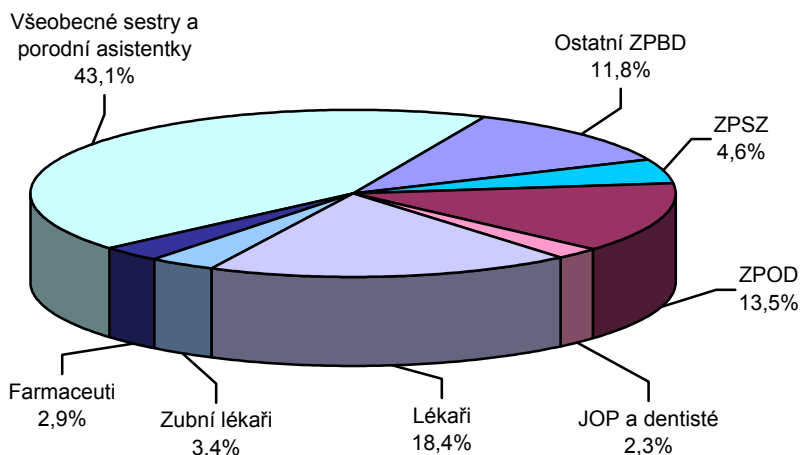
Pracovníci ve zdravotnictví v ČR k 31.12.2004 (přepočtený počet) - dokončení

Kategorie pracovníků ve zdravotnictví		Pracovníci ve zdravotnictví (přepočtený počet)	z toho		
			v nemocnicích	v samostatných ambulantních zařízeních	v lázních
Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením	zdravotnický asistent § 29	134,71	53,00	34,81	3,00
	laboratorní asistent § 30	76,28	23,70	19,50	0,00
	ortoticko-protetický technik § 31	52,63	0,00	49,05	0,00
	nutriční asistent § 32	13,50	5,00	0,00	4,50
	asistent zubního technika § 33	35,18	12,00	23,18	0,00
	dezinfektor § 34	32,47	17,17	0,00	0,00
	řidič vozidla zdrav.záchr.služby § 35	1 706,01	76,46	23,05	0,00
	ošetřovatel § 36	3 659,02	2 158,80	412,99	81,52
	masér, nevidomý a slabozraký masér § 37	920,83	63,87	221,05	598,33
	laboratorní pracovník § 38	269,38	96,45	84,03	2,00
	zubní instrumentářka § 39	943,86	19,29	923,57	0,00
	řidič dopravy nemoc. a raněných § 40	2 879,35	799,37	173,13	2,00
	autoptický laborant § 41	209,27	203,45	4,70	0,00
	sanitář § 42	15 188,80	10 397,69	417,74	496,91
	celkem (§ 29 až § 42)	26 121,29	13 926,25	2 386,80	1 188,26
Jiní odborní pracovníci nelékaři s odb. způsobilostí §43 a dentisté	psycholog	175,60	76,27	22,70	0,00
	logoped	60,66	16,32	31,80	1,40
	abs.stud.oboru mat-fyz.zaměření	224,95	145,51	5,31	0,00
	abs.stud.oboru přírod.zaměření	1 207,42	597,85	170,79	0,00
	abs.stud.oboru elektro zaměření	94,79	46,32	5,75	0,00
	sociální pracovník	312,45	44,96	60,25	0,00
	úředníci státní správy	2 410,39	0,00	0,00	0,00
	dentista	5,80	1,00	4,80	0,00
	celkem (JOP a dentisté)	4 492,06	928,23	301,40	1,40
Odborní pracovníci ve zdravotnictví celkem		193 362,38	93 126,42	58 736,63	3 537,48
Učitelé		421,36	1,83	2,80	0,00
Vychovatelé		92,26	0,88	3,23	15,00
Technicko-hospodářští pracovníci		18 313,23	9 997,58	2 113,60	1 279,01
Dělníci a provozní pracovníci		29 793,31	14 719,89	1 977,39	6 101,71
Ú H R N		241 982,54	117 846,60	62 833,65	10 933,20

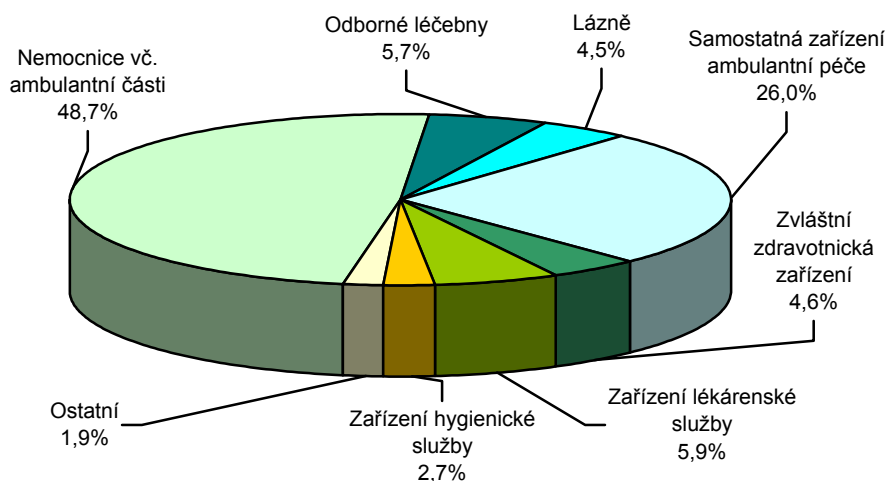
**Pracovníci ve zdravotnictví v ČR podle druhů zařízení
k 31.12.2004 (přepočtený počet)**

Druh zařízení	Pracovníci celkem	z toho	
		lékaři a zubní lékaři	všeobecné sestry a porodní asistentky
Nemocnice	117 846,60	17 040,77	49 763,16
LDN	4 540,98	305,29	1 998,73
Léčebny TRN	667,49	52,61	238,64
Psychiatrické léčebny	7 418,15	512,38	2 869,06
Rehabilitační ústavy	883,26	43,43	215,36
Ozdravovny	237,92	5,28	94,20
Lázně	10 933,20	361,12	1 195,46
Ostatní lůžková zařízení	2 829,57	236,61	864,23
Celkem lůžková zařízení	145 357,17	18 557,49	57 238,84
Samostatná ambulantní zařízení	62 833,65	22 154,97	22 921,69
Kojenecké ústavy, dětské domovy	1 639,21	43,24	922,12
Jesle	434,45	0,22	231,03
Ostatní dětská zařízení	649,55	15,20	233,70
Doprava raněných, nemocných a rodiček	1 839,46	5,15	101,10
Záchranná služba	6 166,28	904,09	1 257,56
Ostatní zvláštní zdravotnická zařízení	491,55	71,97	170,03
Celkem zvláštní zdravotnická zařízení	11 220,50	1 039,87	2 915,54
Lékárny	13 460,69	0,00	3,00
Výdejny	574,20	0,10	0,00
Ostatní	375,49	0,00	0,00
Celkem zařízení lékárenské služby	14 410,38	0,10	3,00
Zařízení hygienické služby	6 476,44	236,20	131,34
Zařízení dalšího vzdělávání	676,98	53,00	0,00
Ostatní zdravotnická zařízení	1 007,42	34,08	30,28
Ú H R N	241 982,54	42 075,71	83 240,69

Odborní pracovníci ve zdravotnictví v ČR k 31.12.2004 (přepočtený počet)

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR - rozdělení podle druhů zařízení k 31.12.2004 (přepočtený počet)

Pracovníci ve zdravotnictví v ČR - rozdělení podle zřizovatelů k 31.12.2004 (přepočtený počet)

